

tinget var Hensigten at foretage en Afvikling paa dette Omraade, saaledes at man kom bort fra hele denne særlige Lovgivning om Husleje forhold. Min ærede Kollega og Partifælle, Hr. Johannes Lou, udtalte som mit Partis Ordfører, at ogsaa vi ventede, at Loven skulde danne Overgang til frie Forhold paa dette Omraade. Der er saaledes fra alle Sider i dette høje Ting, udtalt, at man forstod, at Loven af 1921 var den sidste paa dette Omraade.

Jeg skal nu straks udtale, at der fra Grundejernes Side ønskes, at vi skal tilbage til det frie Forhold, saaledes at Ejendomsretten tilbagegives Ejerne, men Grundejerne er paa den anden Side ikke uvillige til endnu at arbejde under en Huslejelov, naar de faar bestemte Garantier for, at man nu staar ved Afslutningen, og at Loven bliver den sidste Afviklingslov. Men for at Huslejeloven skal blive en saadan, er det nødvendigt, at der foretages adskillige Ændringer, dels i det foreliggende Lovforslag og dels i enkelte andre Bestemmelser i den gældende Lov. Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, har den ærede Ordfører for mit Parti (Johannes Lou) allerede omtalt enkelte af de Ændringer, som vi maa anse for nødvendige. Jeg skal tilføje, at jeg synes, det vilde være rigtigt, om der i enkelte Paragraffer blev foretaget saadanne Ændringer, at der ikke ved de Bestemmelser, der særlig paalægger Ejerne Byrder eller Betingelser, alle Vegne staar Ordet: „skal“, og ved de Bestemmelser, der vedrører Lejerne, alle Vegne staar Ordet: „bør“.

Hvad Opsigelsesretten angaar, foreslaas i Lovforslaget under § 1 f, at Nævnet er pligtigt til at godkende Opsigelse af en Lejer paa forskellige Vilkaar, og at ny Udlejning af Lejligheden skal finde Sted efter Forhandling mellem Nævnet, og Ejeren. Jeg er ganske klar over, at Ejeren, forinden Opsigelsen godkendes, skal godkende den nye Lejer, som Nævnet vil foreslaa, og godkender han ikke denne, bliver Opsigelsen ikke godkendt. Ejeren vil saaledes ikke selv blive Herre over, hvilke Lejere han faar ind i sin Ejendom. De Udtalelser, der findes i Bemærkningerne til Lovforslaget, vil efter det almindelige Kendskab til Nævnens Praksis og Arbejdsmetoder ikke faa nogen Betydning, og jeg vil antage, at der efter den nu foreslaaede Bestemmelse ikke vil indkomme Begæring om Godkendelse af Opsigelser. Denne Affattelse er efter min og største Delen af alle sagkyndiges Mening i allerhøjeste Grad uheldig, og jeg skal tildele mig at anføre Grunde herfor. Ifølge Statistisk Aarbog for København og Fre-

deriksberg Kommuner var det disponible Etageareal pr. Indbygger i 1914 27,8 Kvadratmeter, men det steg i 1921 til 28,2 Kvadratmeter. Disse ret overraskende Tal viser, at Bolignøden er fremkommet ved stigende Boligefterspørgsel pr. Individ, hvilket atter skyldes de særlig under Krigen skabte Forhold, nemlig paa den ene Side stigende Velstand og de stigende Lønninger i alle Lag og deraf følgende større Evné for hidtil afhængige Enkeltpersoner til at stifte selvstændige Hjem, paa den anden Side den ved Huslejeloven tilvejebragte relative Billighed af Husrum, saaledes at denne Udgiftspost, der tidligere regnedes for den væsentligste, ikke mere skræmmede nogen fra at søge sin Trang til større Lejlighed tilfredsstillet. Man skal erindre, at Boligaftigten i 1914 udgjorde 20 pCt. af Indtægten og i 1921 8,4 pCt. At Tilbageførelsen af disse Forhold allerede er i fuld Gang, behøver ingen nærmere Paavisning, men her skal blot særlig peges paa, at allerede den ved de foreslaaede Skattelove forudsatte Forhøjelse af Huslejen paa Baggrund af det samtidig rask faldende Indtægtsniveau maa antages at medføre en ret betydelig Afsvækkelse af den kunstig opskruede Boligefterspørgsel pr. Individ og saaledes bidrage til at aflaste Bolignøden. Et andet Moment af Betydning er det, at den i Krigsaarene stedfundne stærke Befolkningstilvækst, særlig her i Byen, som det fremskaffede Boligareal dog har holdt fuldstændig Skridt med, overvejende skyldes en Indvandring fra Landet, hidlokket af de gunstige Erhvervs vilkaar og de høje Lønninger, som Hovedstaden frembød under Krigen. Ogsaa paa dette Omraade er Tilbageførelsen imidlertid i fuld Gang. Dette fremgaar af, at Indbyggertallet for København og Frederiksberg for 1921 for første Gang i over 100 Aar viser en Tilbagegang.

Naar de fremhævede Momenter, som allerede har foreligget i nogen Tid, ikke endnu i nogen synderlig Grad har vist praktiske Resultater til Bolignødens Afhjælpning, er Grunden formentlig den, at den Omflytning af Befolkningen, gennem hvilken de praktiske Resultater skulde naas, vanskeliggøres af Huslejelovens Opsigelsesbestemmelser. Ejerne kan ikke sige op, og netop fordi der ikke ad denne Vej kan fremskaffes noget Tilbud af Lejligheder, tør Lejerne ikke sige op, skønt mangfoldige af dem ønsker en mindre Lejlighed. Befolkningen stivner saaledes i den overdaadige Lejlighedsfordeling, som Krigsaarenes særlige Forhold har skabt, og som nu ikke mere passer til de virkelige Forhold. Den nuværende